

NORDBORNHOLM

Udgaar i Allinge-Sandvig.
Ølsker, Rutsker, Hasle, Rø
og Klemensker.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Nr. 403 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø. Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø. Fredag den 8. November Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret senest 2 Dage før Bladet udgaar. 1935

Breve fra en Ferierejse.

i de tyske Byer, alle uden Undtagelse, vrimler det med uniformerede Personer, Voksne som Børn. Smaa Børn, som næppe har naaet den skolepligtige Alder, møder i gul Khaki-Bluse med rød Hagekorsarmbaand, med Livbælte, Skulderrem og Dolk, vordende Frontsoldater, for hvem det endnu kun er Leg. Hvert Øjeblik hører man Sang og taktfast Fodslag, om Morgenens som om Aftenen. Der begyndes med Revue og afsluttes med Revue. Er der arrangeret stort Nazistmøde, rykker S. A.-Tropperne ud med Musik og Hagekorsflag i Spidsen, marcherer gennem Gaderne, samler Folk op og ender saa til sidst paa en Festplads med en lang, lang Hale efter sig. Ogsaa af Kvinder er der en fyldig Repræsentation. I Begyndelsen imponerer et saadant Optog, i Længden trætter det. Man faar Uniforms-Kvalme. Dansk Mentalitet har vanskeligt ved at tage det militære Skuespil for mere, end det er: en tragikomisk Farce. Tyskerne er et naivt Folk, der let lader sig rive med af en øjeblikkelig Stemning.

Rigsungdomsføreren, Baldur von Schirach, som den udenlandske Presse har beskæftiget sig saa meget med, navnlig i de sidste Maaned, fordi man mente, han var falden i Unaade paa højeste Sted, er vedblivende Fører for 6 Millioner Unge. Han er blot kommen paa den Tanke, at han ikke kan staa som Ungdomsfører uden at være i Besiddelse af Officersgraden. Derfor har han nu besluttet et trække i Trøjen, for saa fra menig Soldat at arbejde sig op gennem Graderne. Mere og mere faar de frivillige Ungdomsorganisationer et militært Præg over sig. Hitler lærer af Mussolini, og han er en fortræffelig Elev.

Men nu Mainz! Den er en vidunderlig skøn By, der med sine 125.000 Indbyggere nærmest er lille i Forhold til de andre Rhinbyer. Den ligger i en af de smukkeste og frugtbarste Egne i Tyskland og er nærmest en moderne By, fordi den gamle Bydel med dens snævre og bugtende Gader for største Delen blev ødelagt ved en Krudtexplosion i 1857. Schiller-Pladsen med Schiller-Søjlen, Guthenberg-Pladsen med Thorvaldsens monumentale Broncestatue af Bogtrykkerkunstens Opfinder og den sekstaarnede, meget anseelige Domkirke, der er af stor kunsthistorisk Interesse og indeholder rige Mindesmærker og Kunstskatte, hører til Byens Seværdigheder.

Vi er et lille Selskab, en engelsk Journalist, to franske Damer, hvis Ansigter skinner i alle Regnbuens Farver, og saa undertegnede, der

sluttede sig sammen og bestiller en Rundfart. Vi kører til Domkirken, hvor en katolsk Præst staar parat for at vise os omkring og forklare de mange smaa og fine Enkeltheder, som dette Kirkehus er saa rigt paa, og derfra til Gutenberg's Musæum, hvor den store Opfinders første Trykkeri fra 1454 staar udstillet, vi ser de første Bogstaver, de primitive Maskiner, som gennem en 500-aarig lang teknisk Udvikling blev til den moderne Rotationspresse. Af Opsynsmænd køber vi for 10 Pfennig en frisklavet Reproduktion af den første Side i romerske Kalender fra December 1444. Til sidst ender vi paa Kupferberg Vinfabrik, i hvis stilfulde Modtagelsesværelse vi bliver budt velkommen af Direktøren, der anviser os en ung, engelsktalende Dame som Fører. Og vi begynder den interessante Gennemgang. I en 30 Meters Dybde har Fabrikken sine 60 Lagerrum, hvor der ligger Millioner af Flasker Vin til Lagring. Hvert Rum har sit Navn efter berømte Tyskere. Et hedder Kant, et andet Goethe, et tredje Bismarck o. s. v. Paa en stor Trætønde med velpudsede Messingbeslag stod et Visdomsord af Goethe:

Nicht Kunst und Wissenschaft allein Geduld wiew bei dem Werke sein. Ein stillen Geist ist jahrelang geschäftig Die Zeit nur macht die feine Gärung kräftig.

Navnlig den sidste Linie — kun Tiden gør den fine Gæring kraftig — passer fortrinlig paa det Produkt, som her bliver fremstillet. Det er et imponerende Skue at se disse underjordiske Kældre, hvor Vinen faar Lov at ligge i aarevis, før den kommer op i Lyset. Fra Lokaler, hvor Paafydningen finder Sted, dirigeres Flaskerne paa Transportbaand ned til de forskellige Kældre. Tempoet er ikke overvældende, men hver Arbejder skal dog være paa sin Post, da Baandet er i uafbrudt Bevægelse. Den engelske Journalist falder ofte i Henrykkelse, hvorimod de to franske Damer, der hverken kan forstaa Engelsk eller Tysk, ikke er ganske fri for at kede sig en Smule, da de maa nøjes med at bruge Øjnene, de er ude af Stand til at fatte nogen Mening af den Forklaring, der gives.

Endelig staar vi ved Fabrikens Gæste-Bar, hvor Direktøren byder os et Glas ren Rhinskin og fortæller os lidt om Fabrikens Historie. Inden vi gaar, nyder vi flere Glas af den ædle Vin, meget skal der til, før den virker berusende, god og sund, som den er, og saa bliver vi anmodet om at skrive nogle venlige Ord i Gæsteprotokollen og faar en smukt udstyret Brochure, paa hvis Titelblad følgende Slagord pranger: „A meal without wine is like a day without sunshine“. (Et Maaltid uden Vin er som en Dag uden

Solskin). En smart Reklame, hvis kraftige Overdrivelse man smiler ad.

Navnet Mainz stammer ikke, som mange tror, fra Flodnavnet Main. Byen er grundlagt af Kelterne for smaa 2000 Aar siden, og da Mainz er et Mandsnavn af keltisk Oprindelse, er det rimeligt at antage, at Byens Grundlægger har baaret det.

Med et lille nydeligt Fartøj bliver jeg i Løbet af et Par Timer bragt fra Mainz til Frankfurt. Mainz er ligesom Moderfloden Rhinen hverken dyb eller bred, og derfor kan den kun besejles af mindre Fartøjer.

Frankfurt, den gamle og evig unge Stad med en tusindaarig Historie, var tidligere de tyske Kejseres Kroningsstad, her er Goethe, den største tyske Aand, født. Det er en vigtig Handels- og Messeby, og den 23. September 1933 aabnede Hitler, ved en stor Tale, den moderne Rigsautomobilvej, hvis første Spadestik blev gjort her. Denne Automobilchaussé er bygget af Cement og strækker sig over hele Tyskland. Den er saa bred, at to Vogne kan køre i begge Retninger, og for Kørehastigheden er der ikke sat nogen Grænse. Den er derfor en stor Attraktion for de fleste Bilister. Det er ikke sjældent, at man møder store, kraftige Vogne, der kører indtil 125 km. i Timen. Og der er ingen Færdselsgrene, da kun Automobileer maa befare den, og Forbindelsen med de almindelige Veje kun er mulig i de store Byer. Det er et fint Stykke Arbejde, som har vakt Beundring langt uden for Tysklands Grænser. I Byens Udkant er man i Færd med at rydde en stor Skov, paa hvis Areal der skal bygges en Landingsplads for Kæmpe-Zeppelinere. Inde i den gamle Bydel, som forøvrigt er den interessanteste, staar urørt gotiske Bygninger, som alle har Navn, og paa hvis Facader man kan læse morsomme Indskrifter, nærmest Ordspog, som skal være en Slags Reklame for Byen. I disse gamle, fornemme Patricierhuse, har man bevaret kostbare Klenodier, hvis Bevarelse der vaages over. Moderne, tidssvarende Sportspladser, hørende til de bedste i Europa, er der ikke saa faa af, Musæer, Teatre, videnskabelige Lærestanstalter og store kunstneriske Mindesmærker, bl. a. af Bismarck, der var Forbunds gesandt i Frankfurt i Aarene 1851—1859, findes i stort Tal, saa hvis man skal have alt at se i Frankfurt, er en Uge ikke for meget.

Men ogsaa Byens Omegn er vidunderlig. I et stort Automobil er vi en Snes Turister, alle Tyskere undtagen mig, der benytter den nye Autobahn (saaledes bliver den kaldt af Tyskerne) til en Tur

dels til Darmstadt og Dels til Gernsheim. Det var en stor Oplevelse, ikke blot at fare henad den herlige, faste Kørebane, men ogsaa at køre gennem de smaa, idylliske Landsbyer, hvor Livet gaar sin Gang, roligt og støt. Bønderne kører Korn hjem i lange Vogne, trukket af Køer. Heste er her en Sjældenhed. Gaderne med de toppede Brosten er saa snævre, at to Vogne vanskeligt kan passere hinanden. Husene, der ligger meget tæt, er gamle, men hyggelige og pyntelige.

Vi standser ved en gammel Kro, hvor vi skal ind og drikke Æblevin og spise Haandost. Mine Rejsefæller fortæller mig at Äpfelwein er Stedets Nationaldrik og Handkäs mit Brot Nationalpise. Vi faar et helt stort Værelse overladt, og saa kommer Værten, en ældre, korpulent Herre med et lunt Blink i Øjet, ind med Vindunken og Favnen fuld af Brød, Ost og Smør, og under munter Latter begynder det festlige Maaltid. „Trink Äpfelwein zu jeder Stund, er macht dich froh, du bleibst gesund“, kan man læse paa de smaa Papbakker, som Vinglassene staar paa. Og det er for en Gang Skyld rigtig. Ingen Drik er saa sund og efter min Mening mere velsmagende end Æblevin. Osten er fortræffelig og drøj.

En ung Humorist, Poul Haase, ægte Sakser, staar op og fremsiger et langt, vittigt Digt paa saksisk Dialekt, stort Bifald runger, da han sætter sig. Stemningen er den bedst mulige. Gamle tyske Folkeviser, hvis Skønhed man ikke kan berømme for ofte, lyder flerstemmig og samler en stor Flok nysgerrige udenfor Vinduerne. Da vi efter et Par Timers gemytlig Samvær bryder op, præsenterer Værten os en Regning hver paa 70 Pfennig, d. v. s. omkring 70 Øre: I Betragtning af Værternes Kvalitet og Kvantitet maa den siges at være meget beskedent. Desværre kan vi i Danmark ikke præstere noget lignende. Vore Restaurationspriser ligger gennemgaaende højere end i Tyskland, hvortil kommer vort meningsløse høje Drikkepengesystem. I Tyskland er det ved Lov paabudt kun at tage 10 pCt., som bliver skrevet paa Regningen. Mon det ikke er paa Tide, vi indfører et lignende System?

I en gammel Sang om Heidelberg staar der: Med Neckar og Rhinen kan ingen andre Byer sammenlignes med dig. Vist er det, at ingen anden tysk By kan maales sig med Heidelberg i Skønhed. Byen ligger i en Dal omgivet af Bjerge paa begge Sider, og Neckarfloden sender friske Briser ind over Byen, saa selv den stærkeste Varme aldrig føles generende. Heidelberg er en gammel Universitetsby og har navnlig som saadan vundet Berømmelse. Nu

er der bygget et nyt, moderne Universitet, som ligger overfor det gamle, men det er dog det sidste, der samler Turisternes Opmærksomhed. I gamle Dage boede Studenterne paa Universitetet, to og to sammen paa et lille Værelse, hvis Interiør er yderst beskedent. Vinduerne er smaa og tilgitrede, Væggene er overalt fyldte med humoristiske Figurer med vittige Indskrifter, der tydeligt viser, at Datidens Studenter udfoldede megen Selskabelighed, holdt mange Gilder, ved hvilke Stemningen var livlig. Det gamle Universitet i Heidelberg er det ældste i Tyskland, bygget i 1386.

Højt oppe over Byen knejser Ruinerne af en gammel Borg, som ligger paa et stort Areal. Den er omgivet af dybe Voldgrave, som nu er udtørrede, og paa hvis Bund der vokser en rig Flora. Selve Slottet er nu indrettet som Musæum, hvor tysk Kunst er rigt repræsenteret.

Fra Heidelberg kan man køre i Sporvogn ud til det henrivende Wiesbaden, som er et af Tysklands berømteste Kursteder. Her springer Sundhedskilder i pyntelige Haveanlæg med farverige Blomsterbede. Her ligger et af Verdens smukkeste Teatre, hvor man for Tiden spiller Schillers historiske Skuespil. Og her i Wiesbaden varmer Solen som ingen andre Steder i Tyskland. Det er ikke mærkeligt, at Mennesker, der trænger til Sundhed, og som har Raad til det, søger til Wiesbaden — et lille Paradis paa Jord.

Og saa gaar Rejsen hjem — over Leipzig, Berlin, Lybech og Kiel, — hjem til det danske Efteraar med Byger og Blæst, til de danske Stubmarker, hvor Plovmanden sindigt vender Fure paa Fure, til de rødmende Rønnebær, som giver vore Landeveje en egen Skønhed og til de gulnede Løvskov. Dansk Natur, dansk Sprog, dansk Folkeliv

„Jeg er i dig, du er i mig, her grønnes jeg, her gror jeg.“
Jo, for i Danmark lever vi under Frihedens hellige Lov.
O. Helstrup-Andersen.

Vil De -
glæde nogen med en lille Opmærksomhed, saa kig ind i Gornitzkas Bogtrykkeri! Vi har lige faaet en Sending fint Æskepost i hvidt og kulørt Papir. Leveres m. paatrykt Navn i forsk. Farve fra Kr. 4.75.
Servietter med paatrykt Monogram (Guld, Sølv ell. Farve) i mange forskellige Mønstre lev. fra Kr. 4.75 pr. 500 Stk.
Gornitzka's Bogtrykkeri
-det er Telf. Allinge 74-

Allinge-Sandvig Kommunes Regnskab for 1934-35

	Regnsk.	Budget
Indtægt:		
Renter	13448,56	12404,85
Købst. Jorder	127,78	
Gasværket	3057,35	3295,24
Vandværket	3414,74	
Afgifter af faste		
Ejendomme	383,50	383,50
Afg. af Kendelser		
i H. t. Nærings-		
loven m. fl. Love	16929,33	13988,33
Tilskud fra Sta-		
ten i H. t. Lov		
om off. Forsorg		
m. flere Love	18000,00	
Koncessionsafg. . . .	125,00	125,00
Forskell. andre		
Indtægter	20023,36	750,00
Paalign. Skatter . . .	171358,68	180765,98
	240338,82	212086,90

	Regnsk.	Budget
Udgift:		
Byens Bestyrelse		
i Almindelighed	22319,33	21657,00
Udgifter i H. t.		
Lov om off. Fors.	52713,46	
Udgifter i H. t.		
L. om Folkefors.	25870,82	77000,00
Udgifter i H. t.		
L. om Arbejds-		
anv. og Arbejds-		
løshedsforsikr.	11460,04	
Skolevæsen	40781,47	42530,93
Medicinalvæsen . . .	5603,02	5602,22
Gader, Veje og		
Kloaker	20355,26	16481,00
Byens Belysning	7497,86	6050,00
Den offentl. Ren-		
holdelse	700,00	700,00
Brandvæsen	463,79	741,75
De off. Lystanlæg	1381,43	1470,00
Bidrag til forsk.		
Institutioner og		
Formaal	1880,18	1200,00
Forskell. andre		
Udgifter	39246,27	38654,00
Afskrivningsk. . . .		
Henlagt til Af-		
skrivn. 36551,39		
Fragaar de i Spe-		
cialregnskaberne		
bereg. Afskriv-		
ninger 16944,46		
Rest Kr. 19606,93		
Heraf afholdt		
ved andre Ind-		
tægter	9947,19	9947,74
Driftsoverskud . . .	118,15	
	210338,82	212086,90

Bøger og Blade.

III. Familie-Journal No. 45 d. 5.-11.-35.

Vore Gymnaster har sendt Afbud til de Olympiske Lege i Berlin og i Ugens Sportsartikel fortæller Bladets Sportsmedarbejder om, hvorfor vi ikke kan være med. — I Serien „Fra den vide Verden“, beretter Ernst Sorge i „Den hvide Død“ om en gribende Tragedie i Grønlands Indlandsis, — og for at gøre et eventyrligt Spring fra Polarregionerne til Varmezonerne, fortæller en anden spændende Artikel om Helten Walter Red, der af den amerikanske Regering fik Ordre til at rejse til Cuba for at undersøge Aarsagerne til og Forebyggelsen af den gule Feber. — Desuden Fugleperspektiv af Haderslev, Damesider og en Del spændende Noveller.

Nordisk Mønster Tidende Nr. 23 d. 5.-11.-35

Denne Uge byder Nordisk Mønster-Tidende paa store Overraskelser, idet der begynder paa en Serie Haandarbejdsbøger, som sikkert vil vinde udelt Interesse hos Bladets Læsere, en let fatteligt Undervisning i den saa moderne Smocksyning. Det sædvanlige Modestof med Efteraarets og Vinterens sidste Moder er som altid rigt repræsenteret.

Sarah Millin: „Tre Mænd dør“

er en Oversættelse af en Roman fra Sydamerika, hvis Handling ogsaa nok kan siges at høre hjemme blandt et lidt voldsommere anlagt Naturel, end vi træffer paa vore hjemlige Breddegrader, idet Bogen skildrer en Kvinde, som forgiver sine to Mænd og en Søn, ikke just for at blive rigere men for at faa det bedre, for at blive lykkeligere.

— Tiltrods for den Brutalitet, der saaledes ligger til Grund for Bogens Handling, er det alligevel ikke nogen almindelig Forbryderroman. Det er en Kvindes Psykologi, der er skildret — og skildret paa en Maade, der trods alt giver en vis Forstaaelse af hendes Handlinger og Bevæggrundene dertil. Forfatterinden har behandlet sit Stof med megen Dygtighed og gjort Bogen særdeles læseværdig.

Kipling.

I Anledning af, at den verdensbenedte engelske Forfatter Rudyard Kipling i Aar fylder 75 Aar, har Gyldendals Forlag udgivet et Værk, bestaaende af 12 Bind af Perleer indenfor Kiplings Produktion. Hvem kender ikke „Junglebogen“, „Havets Helte“, „Stilk & Co.“ eller „Kim“, altsammen Bøger, man husker, Bøger, man husker, Bøger der læses ikke een men mange Gange, og stadig med større og større Udbytte. Kipling var Datidens Forfatter, men er ikke mindre en af Nutidens dygtigste Skribenter. Han er paa een Gang Menneskeskildrer, Naturskildrer og Dyreskildrer. I brogede Billeder møder vi Menneskene, Folk fra alle Egne af Kloden og fra alle Samfundslag; man lever og føler med dem, Kipling sætter vore Tanker og Fantasi i Bevægelse, Begivenhederne faar Magt over os. Og saa er han en berejst Mand; som Journalist har han fra sine unge Aar faret Verden om; navnlig Indien har han gennemtrawlet. Her samlede han sine Indtryk, dels gennem de Indfødte ved Karavanerne, dels ved den indiske Hær; han turede rundt i Junglen og opholdt sig i de Indfødtes Hytter — han gik til Bunds i Folket og i Naturen. Gyldendal sætter med dette Værk et uforgængeligt Minde om den store Skribent.

Gyldendal sætter med dette Værk et uforgængeligt Minde om den store Skribent.

Kontingent/restancer til Sygekassen.

At undlade at betale sit Medlemsbidrag i rette Tid til Sygekassen, kan faa alvorlige Følger.

Ved en nylig stedfunden Statsrevision af Allinge-Sandvig Sygekasses Regnskaber, blev det stærkt bestemt, at overholde Vedtægternes Bestemmelser angaaende Restancer til Sygekassen.

I Vedtægtens § 12 staar: Restance med Betaling af Medlemsbidrag for 2 Maaneder medfører Tab af Retten til Sygehjælp, dog kan Vedkommende, naar han inden Udgangen af den 3. Maaned betaler sit skyldige Medlemsbidrag, indtræde i sine tidligere Medlemsrettigheder, imod at der hængaar 7 Dage før han erholder Ret til Hjælp.

Betales Restancerne ikke indenfor den før nævnte Tidsfrist, overføres Medlemmet som bidragydende, og kan altsaa intet som helst nyde af Kassen.

Senere kan der, imod at betale sin Skyld, ske Tilbageførelse igen som nydende Medlem, men hvis Medlemmet er over 40 Aar bliver Kontingentet forhøjet betydeligt og denne Forhøjelse vedvarer.

Hvis Medlemsforholdet til Sygekassen ikke bringes i Orden inden en bestemt Tidsfrist, fortabes Retten for bestandig til at erholde Invalide- eller Aldersrente. — Bliver et Medlem, som staar i Restanceforhold til Sygekassen, sygt eller kommer til Skade, nytter det ikke da at komme til Sygekassen for at ordne sit Medlemsforhold — Sygekassen maa ikke (for den Sygdom) yde nogen Hjælp.

Udveje for Betalingen. Hvis et Medlem er i Trang, enten ved Arbejdsløshed, Sygdom eller lignende, har et saadant Medlem Ret til Hjælp af Kommunen igennem det sociale Udvalg. Man henvender sig f. Eks. til Sygekassen og faar udleveret et Skema, som udfyldes og tilbageleveres til Sygekassen, som saa viderebesørger Skemaet med

sin Paategning til det sociale Udvalg.
P. S. V.
Bestyrelsen.

Fra Uge til Uge.

Varelotteriet

Har De Lyst til at vinde gode, danske Varer, saa er Tiden nu, hvor Lodsedlen skal købes.

Varelotteriet, der ogsaa kaldes Lotteriet med de store Chancer, begynder snart paa 2. Trækning, og det er bedst at at være med fra Begyndelsen.

Junglen kalder

er Tittlen paa en enestaaende Junglefilm, der i denne Uge fremvises i Biografen.

En autentisk Beretning om en Filmsmand og en Stortilt-Fangers Expedition til den malaysiske Jungle. Den er fuld af spændende Scener og Dyrekampe og pragtfulde Junglebilleder. Den bekendte danske Dyreforsker Magister Lieberkind har foretaget den danske Bearbejdelse.

»B. T.« skriver: Det gisper i Publikum af Beundring og Forbløffelse.

Bryllup.

Lørdag d. 9. ds. vies i København Sparekasseassistent Arne Brandt, Allinge, til Frk. Nora Schou, Datter af Møbelfabrikant Aa. Schou, H. C. Andersensgade 7 I København K.

Søndag d. 10. ds. vies i Allinge Kirke Frk. Agnes Ancher til Stenhugger Kaj Römer, Sandvig.

Forlovelsesringe

Lager af alle Størrelser i moderne, ciselerede og glatte Ringe

Allinge Ur- og Guldsmedforretning

Conrad Hansen. Tlf. 140

Dobberman-Pincher
(Han) 4 Maaneder, sælges billigt.
Politibetjent **Larsen.**

Lodsedler!

til Varelotteriets 2. Trækning sælges og fornyes for 210 Øre — sidste Dag Tirsdag den 12. Novb. Kl. 17.

I. B. Larsen, Allinge
aut. Kollektor.

De nye 3 Taarns
Gummistøvler
er nu hjemkommen og faas hos
Carl Larsen, Vestergade, Allinge.

Restancer

for 5. og 6. Termin 1935—36 af personlige Skatter og Ejendomsafgifter m. m. og 1. Halvaars Statsskat med Forhøjelse af Indkomstskat i H. t. Lov af 20. Maj 1933 samt Bøder for Undladelse af Indmeldelse i Sygekasse, er under d. 6. ds. af Dommeren i Rønne autoriseret til Udpanning, som uden videre Varsel vil blive paabegyndt den 16. ds.
Allinge-Sandvig, d. 7. Novbr. 1935,
M. Bloch.

3 Størrelser af ROEGREBE!

Kartoffelgrebe
Skærvegrebe
Staldgrebe
Staalskovle
Enekurve store ogsmaa og alle andre Redskaber for Landbruget sælges til meget rimelige Priser.

Gode Sædvarer tages som Betaling
Nordlandets Handelshus

2 Vær. Lejlighed

i Havnegade, Allinge, er til Leje 1. Decbr. Helst enlige Folk.
Billet mkr. »Lejlighed« modtager Bladets Kontor.

Dette er et fordelagtigt Tilbud for alle Købere!

Vinterfrakker for Herrer

En Serie meget elegante Vinterfrakker af svære heluldne Stoffer, smukke og af god Kvalitet — helforet **Kr. 65**

Blaa Sergeshabitter for Herrer

af ekstra god og nydelig Kvalitet, moderne Facon **Kr. 65**

Herre Plus-Four

moderne Stoffer med den rigtige Vidde og Benlængde **Kr. 13,25 1185**

Drenge Plus-Four

syet af prima Stoffer, gennemforede fra **Kr. 550**

Drenge Ulsters

gennemforet — nye Mønstre og Farver.

Køb Arbejdstøj af prima Kvalitet.

Nordlandets Handelshus

Bil udlejes! 4-5 Personers lukket CHEVROLET til lange og korte Ture — Billigste Priser

Skolekørsel! — — — ogsaa DE burde lære at køre! Hør mine billige Betingelser. — Ring til **Vognmand A. Bergmann, Tlf. Allinge 57**

Udsalg

Fra den 1. til den 15. November udsælges en Del af Varelageret med 10 pCt. Rabat. — Batterier og elektriske Pærer undtaget. — Alt Kontant.

M. C. Funch.

Permanent: 7 Kr.

- alt iberegnet! **Kamma Kornum, Tlf. 153**

Køb det i Produkten!

Kakkelovne - Kaminer - Komfurer

og alt Støbegods fra A/S L. Lange & Co. og Bornholms Maskinfabrik købes altid fordelagtigt i Produktet.

Jeg tager gerne brugt Støbegods i Bytte!

Rigtige Varer Rigtige Priser **E. M. BECH**

Elektrisk Lys i Tejn!

Køb Dem en god elektrisk Lommelampe — en stor Behagelighed, naar De færdes ude om Aftenen. Men køb den hos mig; stort Udvalg i elektr. Lamper og Cyklygter i mange nye Faconer og til mange Priser. Pærer og Batterier

Gør Deres Indkøb hos: A. MOGENSEN, Tejn!

Stort Uvalg i Isenkram til billige Priser. Tlf. Allinge 117x

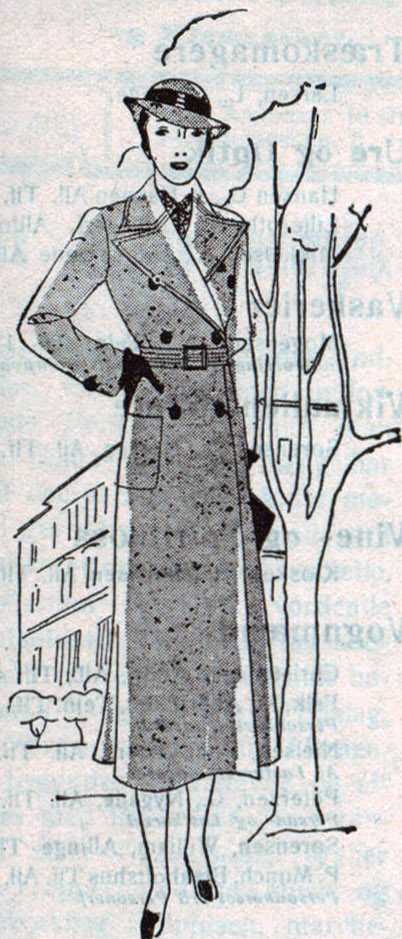
Frisklavet Foderblanding

ekstra af bedste kontrolleret Kvalitet samt dansk SOYASKRAA knuste SOLSIKKEKAGER, grove HVEDEKLID, grove RUGKLID, HVEDEGRUTNING, prima PLATA-MAJS til Hønsene. Alt sælges til smaa Priser, og vi tager gode, sunde Sædvarer som Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Vinterfrakker og Ulsters

De
sidste
Nyheder - - -

for Efteraar og Vinter er nu hjemkommen!
Vort Lager er nu saa stort og righoldigt, at vi har noget for enhver Smag. — De vil finde fikse Faconer i gode Kvaliteter til unge Piger og Fruer — alle Størrelser og i alle Prislæg.
Lad os vise Dem, hvad vi kan tilbyde.

**MAGASIN
DU
NORD** ALLINGE

v. Victor Planck

Sortepølse

sælges fra **Torsdag** Middag.
Chr. Jørgensen, Allinge.

Varm Blodpølse

faas i Dag, **Fredag**.
Grete Lundgren.
Lindeplads.

Nyt Islandsk

Lammekød

og ekstragode

Kogearter

er hjemkommet og sælges til meget rimelige Priser.

P. C. Holm

Varm Blodpølse

faas **hver Fredag** Middag.
Dina Sørensens Victualiehandel

Varm Blodpølse

faas **Torsdag** Middag
Kaj Jensens Slagterforretn., Allinge

Personkørsel

udføres med 4 — 5 Personers lukket Vogn.
Aage Jørgensen, Tlf. Allinge 72.

Bornholms Spare- og Laanekasses Afd. i Allinge

- Kontortid: 9-12 2-4
- Boxer udlejes

Ved Udsalget

paa Menighedshjemmet d. 5. ds. blev følgende Gevinster udtrukne: Sofapuden paa Nr. 12 rød Seddel, Kaffedugen Nr. 81 gul Seddel, Sjalet Nr. 57 blaa Seddel.

Biografen

Freitag Aften Kl. 8, Søndag Børneforestilling Kl. 4, Aften Kl. 8.

Den store imponerende Dyrefilm

Junglen kalder

En autentisk Filmoptagelse fra den malayske Jungle.

2 Værelser

med egen Indgang, passende for en enlig Dame eller Herre, er billigt til Leje fra 1. Decbr.
Henv.: Allinge Telefoncentral.

Olsker Husmandsforening

afholder
ANDESPIIL
i Forsamlingshuset Lørdag d. 16. ds. Kl. 20. Der bortspilles 8 Aender og 2 Gæs samt en Lagkage.
Sidstnævnte gratis.
Bestyrelsen.

Smedelærling

antages straks.
Carl Petersen, Allinge, Tlf. 98

Besøg Zoologisk Have!

1. Krone om Ugen! Kiplings Værker i 12 Bind

indbundet 3 Kr. pr. Bind
i Skindryg og Hjørner 5.50 Kr. pr. Bind
i blaat Helskindsbind 8.00 Kr. pr. Bind

Det er god Økonomi at sætte **Kiosken = Allinge**
1 Kr. om Ugen i gode Bøger

Særdeles fin Kvalitet

Islandsk Lammekød og Færø-Bankfisk

afnakket — ekstra fin Vare. Nye Sendinger sælges.
Nordlandets Handelshus.

Den bedste Radio!

- de bedste Betingelser!

Neutrofon — Televox — Record — Unica — Hellesen og mange andre Mærker. Alle paa gode Afbetalingsvilkår
Radiotilbehør — Ladestation — Alle Reparationer udf.
Allinge Radioforretning William Lind
Telefon Nr. 95

Nye Sendinger billige Gasgryder

baade **hvide Støbejerns** og **marmorerede** røde **Staalgryder**. Det er absolut gode brugbare Varer som sælges til forholdsvis smaa Priser.

Nordlandets Handelshus

Heldet følger —

den dristige, siger et gammelt Ord. De behøver ikke engang at være dristig, blot De køber et Lod i Varelotteriet, har De store Chancer for Gevinst.
1 Seriens Løb falder der 114.000 Gevinster.
Fornylelsen til 2. Trækning slutter 11. November, Salget 12. November, og Trækningen finder Sted 13. og 14. November.
Et helt Lod koster kun

2.10

VARELOTTERIET

Kollektion: A. Mauritsen, Kiosken, Tlf. 142

Husmødre se her!

500 kg. Oksekød
350 kg. Kalvekød
200 kg. Flæsk

sælges ved min Vogn og i min Forretning i denne Uge til meget smaa Priser! W. Rømers Slagterforr. Tlf. 118 og 136

En Arbejdsfjedervogn

er til Salg eller Bytte med en ung Ko eller Kvie.

Avlsbr. Vilh. Jensen,
Sandvig Tlf. 29

Allinge-Sandvig Husflidsforening

afholder **Generalforsamling** Onsdag den 13. ds. Kl. 20 paa Teknisk Skole.

Bestyrelsen.

Kontingent-Restancer

til **Allinge-Sandvig Syge- og Begravelses-Kasse** bedes snarest indbetalt, hvis den nydende Medlemsret skal bevares.
Bestyrelsen.

Send Deres Film til **Kopiering og Forstørrelse** hos **Fotograf Alfr. Kjeller**
Allinge — Fineste Udførelse
Besørges portofrit overalt

Aflæg vor Forretning et Besøg!

KØB STOF

og De faar bedre Kvaliteter!

SY SELV

eller lad Stoffet sy, og Smagen bliver personlig!

SPAR PENGE

Resultatet bliver, at De til billig Pris faar bedre Varer

Ensfarvede Kjolestoffer

i et mægtigt Udvalg af smukke Helulndne Kvaliteter til Priser fra pr. Meter Kr. 2.75

Ternede Kjolestoffer

smukke moderne Mønstre i mange Kvaliteter fra pr. Meter Kr. 1.25

Nederdels - Stoffer

i stort Udvalg, Bredde 140 cm. fra pr. Meter Kr. 4.25

Nordlandets Handelshus, Allinge

Den helt rigtige

Permanent udfører vi nu med den nye Taco Luxus Maskine. — Moderne Dampkammer System. Alt iberegnet — og dog kun **otte Kroner!**

Barber Johs. Larsen Tlf. Allinge 53

Deres Trikotage køber De bedst hos mig.

Jeg har stort Udvalg i solide og billige Varer.

Strikkede Klude tages i Bytte til højeste Dagspris.
Leverandør til begge Lotterier.

Allinge Messe. Th. Holm.

Bedste Akaria Petroleums-

Ovne, stor Størrelse. KULKASSER, KULØSER, KØKKENLAMPER, GLAS og Væger sælges i

Nordlandets Handelshus

Nordbornholms Adressefortegnelse

Autoreparatører Mikkelsen, A. Allinge Tlf. 102	Damefrisørsaloner Kornum, K. v. Posth. All. Telf. 153 Larsen, Joh., Barber, All. Tlf. 53 Weber Anna, Allinge, Telefon 12	Købmænd Holm, P. C., Allinge Tlf. 39 Mogensen, A., Tejn Tlf. 117 x. Prima, Allinge Tlf. 40	Mælkeudsalg Mælkeudsalget Sandvig Tlf. 36	Sygekasser All. - Sandv. Sygekasse All. Tlf. 47 Kontortid daglig 2-4 og Lørdag 7-9
Autokørsel (se Vognmænd)	Elektriske Artikler Lind, William, Allinge Tlf. 95	Ladestationer Lind, William, Allinge Tlf. 95 Petersen, Carl, Allinge Tlf. 98	Møbelsnedkere Hansen, Oluf, Nygade, Allinge Sommer, C., Østergade, Allinge	Systuer
Bagerier Andersen, Th. Sandvig Tlf. 2 Hald, E., Løsbækg. Allinge Tlf. 78	Fiskehandlere	Ligkistemagasiner Kofoed & Mortensen All. Tlf. 77-79 Mortensen, Herman, All. Tlf. 47	Pensionater	Søbeforretninger Tatol v. Havnen Allinge Tlf. 23
Blikkenslagere	Foderstoffer Nordlandets Handelshus, All. Tlf. 7	Lotterikollektioner Klasselotteriet: Landbrugslotteriet: Kiosken, A. Mauritsen All. Tlf. 142 Varelotteriet: Kiosken, A. Mauritsen All. Tlf. 142	Planteskoler Kofoed, L., Hallelyst Tlf. Sandvig 6	Træløst og Tømmer Nordlandets Handelshus, All. Tlf. 7
Blomsterhandlere (Gartnere) Jensen, C., v. Havnen All. Tlf. 41	Forsikrings - Agenturer	Malermestre Holm, H. C., Allinge. Jacobsen Ludvig, Havnegade, All.	Radioforhandlere Jørgensen, H., v/Posthuset Allinge Lind, William, Allinge Tlf. 95	Træskomagere Larsen, L., Allinge.
Bog- & Papirhandlere Kofoed, Chr., Kirkepl. All. Tlf. 138 Tapet - Lædervarer - Legetøj Sandvig Boghandel Tlf. 55	Fotografer og fot. Artikler Kjeller Alfr., v. Havnen All. Tlf. 4	Manufakturhandlere Magasin du Nord, Allinge Tlf. 5 Allinge Messe, Allinge Tlf. 100	Skotøj og Skotøjsrep. Jørgensen, H., v/Posthuset Allinge	Ure og Optik Hansen C., v. Havnen All. Tlf. 140 Liljeroth, A. Urmager, Allinge Mikkelsen, A., Søndergade Allinge
Bogtrykker Gornitzka, O., Allinge Tlf. 74	aut. Gas- og Vandmestre Grooss, Niels W., Allinge Tlf. 30	Modeforretninger Petersen, Thora, v. Posthuset All.	Skræderforretninger Kofoed, Chr., Kirkepl. All. Tlf. 138 Lind, Sander, Skræderi, Strandv., All. Olsen, Bay, Østerg. Allinge. 1. Kl. Herreskrædder - Moderne Snit.	Vaskerier Mogensen, A., Tejn Tlf. 117 x. Indlevering til Bornholms Dampvaskeri.
Bygmestre Kofoed & Mortensen, All. Tlf. 77-79 Petersen, Joh., Allinge Tlf. 141 Petersen, P., Nørregade All. Tlf. 69	Guldsmede Hansen C., v. Havnen All. Tlf. 140	Murermestre	Slagtere Jensen, Kaj, Allinge Tlf. 66	Viktualiehandlere Sørensen D., Nørreg. All. Tlf. 38
Bødkere	Hoteller Hotel Allinge Telefon 25	Musikundervisning Westphal, G. Sandkaas Klaver - Violin - Sang.	Smedemestre Petersen, Carl, Allinge Tlf. 98	Vine- og Spirituosa Kiosken, A. Mauritsen All. Tlf. 142
Cigar- og Tobakshandlere Kiosken, A. Mauritsen All. Tlf. 142 Madsen, Johan, Allinge Tlf. 132	Art. f. Hoteller og Pensionat. Gornitzkas Bogtrykkeri, All. Tlf. 74 Smørrebrøds-, Mellemtægspapir, Servietter			Vognmænd Christensen, Andr., All., Tlf. 49 Falk, K., Aabrinken, Tejn. Tlf. 130 x Personkørsel udføres. Nielsen, Poul, Østerg. All. Tlf. 145 Al Lastkørsel udføres Petersen, C., Nygade, All. Tlf. 133 Person- og Lastkørsel Sørensen, William, Allinge Tlf. 80 P. Munch, Blaa Holtshus Tlf. All. 137x Personkørsel [13 Personer]
Cykler og Cyklereparationer Jørgensen, H., v/Posthuset Allinge Mikkelsen, A. Allinge Tlf. 102	Isenkram og Porcelæn Holm, P. C., Allinge Tlf. 39			
	Kiosker Kiosken, A. Mauritsen All. Tlf. 142			
	Kul og Koks Allinge Kulhandel Telefon 119 Nordlandets Handelshus, All. Tlf. 7			

Husmandsnyden.

—
 Langt ude, hvor Sognegrænsen stopper op, laa Husmandsnyden. — Den lille idylliske Vej med Udsigt til den nærliggende Strand havde faaet Navn efter de 12 smaa Jordlodder, som laa op til dens ene Side.

Jordlodderne tilhørte en Husmand, som boede i Landsbyen en god halv Mils Vej derfra. Paa hver Jordlod kunde der avles Grovfoder til Vinterhold for en Ko og en Sommergræsning til et Faar. — Om Sommeren maatte Datidens Husmandskøer i det væsenligste henvises til Græsset i Vejgrøfterne. Dette Græs var forøvrigt af større Næringsværdi end Rajgræsset paa Agrene. Og hver Husmandsko i Vejgrøften havde sin Vogter, som satte en Ære i, at Koen var i god Foderstand, og ikke saa sjældent saa man en saadan lille Stykke af Køer fra de mindste Landbrug holde sit Indtog i Landsbyen med Hornene bekranset af gule Mælkebøtter, mens Aftenklokkerne sendte sine Toner ud.

Driften af de smaa Jordlodder besørgetes af Gaardmænd, som i den Tid heller end gerne saa en solid Husmand paa Høstageren. De smaa Jordlodder gav ikke som Nutidens Statshuse en Familie Arbejde og Underholdet, men det var en god Støtte ved Opdræt af en Slagtegris og Ulden af Faar og Lam, Mælken af Koen og det avlede Brødkorn var ogsaa værdifulde Bidrag i den beskedne Husholdning. Manden søgte Arbejde udenfor Hjemmet bl. a. ved at slaa Sten for Entreprenører, som kørte disse paa Landevejene, ved Tækearbejde, og nogle var tillige Haandværkere. Den kontante Fortjeneste var ikke stor, men Udgifterne rettede sig efter Indtægterne. Den aarlige Ydelse af Hus og Jord, der ligesom nogle Bøndergaarde

endnu var Fæste under et Gods, bestod mest af Nuturalier og en mindre Skat i Penge samt i at gøre Tjeneste som — Klapper, — naar den aarlige Klappjagt blev afholdt. Forøvrigt var en saadan Klappjagtsdag noget af en Fest og sluttede med et Sold for de Drikkepenge, der ved en saadan Lejlighed faldt af.

Tidsudviklingen førte med sig, at ogsaa Fæstehusmændene med de smaa Jordlodder i Husmandsnyden blev Selvejere. Og som saadanne fortsatte de med at dyrke de smaa Jordlodder, selv om disse laa meget langt borte. Det efterfølgende Slægtled foretog efterhaanden Forandringer og bortsolgte Jorden fra Husene. Adskillige af disse Huse forblev stadig jordløse og afgav Bolig for Landarbejdere, andre blev ombygget og beboedes af Haandværkere.

Men paa Jordlodderne ved Husmandsnyden staar nu to tilsvarende Husmandsbrug.

De Husmandsfolk, som for mere end en Menneskealder siden traadte den lange Vej for at naa deres lille Jordlod, de er forlængst stedet til Hvile paa Landsbyens Kirkegaard. Det var Mennesker med smaa Fordringer til Livet, men med store Krav til sig selv. FM

En uhyggelig Oplevelse.

—
 En Rejsende havde for en Del Aar siden følgende uhyggelige Oplevelse i Indien. Han fortæller:

Jeg hvilede paa Sengen i Hotellet, da jeg mærkede en underlig levende Bevægelse under min Hovedpude; den blev stærkere og stærkere, saa jeg til sidst rejste mig op og løftede Pudsen.

I det svage Lys fra Lampen skimtede jeg et mørkt Legeme,

langt og tyndt, der laa sammenrullet paa Lagenet. Nu hævede det Hovedet, og jeg saa, at det var den afskyeligste Slange, man kunde tænke sig, dens spaltede Tunge spillede i Munden, og Øjnene tindrede glasagtigt haarde.

Jeg vidste, at det var en af de farligste Arter; de indfødte kalder den Rolongoslange.

Rent instinktmæssig kastede jeg mig ud af Sengen, uden at mærke noget til en Stivhed i Benet, forarsaget ved et Fald fra Hesten. Slangen, der var blevet irriteret ved at berøves den varme Pude, havde nu rejst Hovedet og den ene Trediedel af Kroppen i Vejret, parat til at springe løs.

Jeg saa, der var intet Øjeblik at spille, springende baglæns naaede jeg hen til Døren, der var lukket indefra med en Træklods. Det var min Hensigt at forsvinde hurtigst muligt, men Uhyret vilde det anderledes, det stod paa Nippet til at springe løs paa mig; jeg fik ikke engang Tid til at aabne Døren. Lykkeligvis havde jeg endnu ikke ladet Træklodsens falde, lynsart for det igennem min Tanke, at jeg kun havde et at gøre: at knuse Dyret, om jeg blot kunne ramme det.

Jeg tog Sigte, og slyngede af al min Magt Træklodsens mod Slangen og ramte den lykkeligvis, men dog ikke anderledes, end den endnu kunde krybe, omend langsomt.

Jeg følte dog ingen Lyst til af afvente dens Komme, men sprang baglæns ud gennem Døren, som jeg slog i efter mig. Da jeg først var i Sikkerhed, følte jeg Benene vakle under mig, jeg kunde næppe slæbe mig ned ad Trappen, saa stærk havde Sindsbevægelsen været, men jeg havde ogsaa været Døden nærmere end nogen Sinde før.

Østersøens Perle - !

CONSTANTIN HANSEN'S populære Tango med Tekst af Anker Hansen er udkommen som Klavernode — Sælges i samtl. Boglader og i Kiosken, Allinge. Pris 1 Kr.

Bornholms Tango — Sommerens Store Sukces!

GORNITZKA'S FORLAG

Tiden

kræver

hensigtsmæssig Avertering!

Som et Led i Bestræbelserne for at alle vore Haandværkere og Forretningsfolk kan blive repræsenteret i Bladet paa en let og overskuelig Maade, vil vi, foruden den sædvanlige Avertering, i en alfabetisk ordnet Adressefortegnelse optage alle Virksomheder, der paa en eller anden Maade har Interesse af at blive kendt af „Nordbornholm“'s Læsere.

Prisen bliver kun 2 Kr. Kvartalet for Navn, Adresse og Telefon — det vil sige ca. 15 Øre om Ugen — en overkommelig Udgift for alle.

Nordbornholms Adressefortegnelse

Cykle- og Radioimportøren — Allinge

v. H. JØRGENSEN — ved Havnen — Telefon 156

BYENS STØRSTE OG FØRENDE

Alle førende Mærker i Cykler, Radio og Grammofoner. Fineste Betalingsvilkår. Største Garanti. Øens billigste Indkøbssted. Pristilbud og Demonstrationer altid uden Købetvang.

Dele til Cykler, Radio og Grammofoner samt elektr. Artikler haves altid paa Lager

● Radioinstallation og Antenneopsætning udføres billigst overalt. ●

Meget stærke Fyrrebrædder

i alle gangbare Længder og Dimensioner, f. Eks. til Vognkasser samt til alle Reparationer haves paa Lager.

Nordlandets Handelshus.